

Budapest természeti kincsei közé tartoznak a világhírű hőforrások, amelyeknek bőséges vízhozamát csak elenyészően csekély arányban hasznosítjuk gyógyítási célokra. A hőenergia szempontjából is nagyjértékű források vize nagyrészt kihasználatlanul kárbavész, elfolyik. Az idők folyamán számtalanszor vetették fel a gondolatot, hogy a hőforrások vízfeleslegét hasznosítsák, javasolták távfűtési célokra történő felhasználását, de ezek az elgondolások az elmúlt rendszer gazdasági vezetőinek makacs ellenállásába ütköztek. A szénbárók attól tartottak, hogy a hőforrások fűtési célokra való igénybevétele nyomán kevesebb szénre lesz szükség, csökkenni fog jövedelmük. A forró víz tehát évtizedekig gözölgöve hőmpölygött a Dunába.

Gyógyvizben tubickol a viziló

Népgazdaságunk a nép javára hasznosítja természeti kincseinket, amelyeket igyekszik minél tökéletesebben és eredményesebben kihasználni. Így került most sor a budapesti hőforrások eddig kárbaveszett forróvíz-készletének gyakorlati hasznosítására. A Fővárosi Fűtőtechnikai Gazdasági Iroda kapott megbízást már egy évvel ezelőtt a tervek kidolgozására és végrehajtására. Ennek alapján indult meg az év elején a munkálatok első szakasza. Az elv az volt, hogy a hőforrások felesleges vizét a közelükben lévő közintézmények és modern lakóházak melegvíz-ellátására kell fordítani. Mindenekelőtt a Széchenyi-fürdő I. számú forrásának 74 fokos gyógyvizét vezették mintegy másfél kilométeres távcső-hálózat útján a két közeli kórházba: a Szabolcs-utcai állami és a Podmaniczky-utcai MAV-kórházba, ahol a gyógyvizet egyben gyógyítási célokra is alkalmazzák. Bevezették a fürdőkádakba, úgyhogy az itt kezelt betegek a nagyhatású gyógyvizben fürödhetnek. A Dózsa György-úti villamos javítóműhely 400 dolgozója néhány hónap óta szintén a telepre vezetett gyógyvízzel tisztálkodik. Bekapcsolták a hálózatba a szomszédos Allatkertet is, ahol többek között a viziló is ilyen gyógyvizben lubickol.

A HŐFORRÁSOK EDDIG KÁRBAVESZETT VIZE

sokezer vagon szenet takarít meg népgazdaságunknak

Forrás:

Budapest

1951. X/23

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A Széchenyi-fürdő II. forrásának hasonló felhasználását most készítik elő. Ennek a forrásnak forróvízhozama többszöröse az előzőnek. Az innen kiinduló távvezeték útján látják el forró vízzel az angyalföldi állami kórházat, a Róbert Károly-körúti Honvéd Kórházat, a FOKERT vágányutcai növénynevelő telepét, az Apály-utca környékén 11 modern bérházat, továbbá 8—10 nagy gyárat és üzemet.

Csőhálózat a Margit-híd alatt

De ez csak a kezdete a hőforrások további hasznosításának. Nagyjelentőségű lépés lesz a margitszigeti hőforrás átvezetése a pesti oldalra. A Szent Istvánváros újonnan beépült területének egy részén, a modern bérházakban néhány hónapon belül már a margitszigeti hőforrás vizét használhatják a lakók. A Margit-híd alatt átvezetett 150 milliméteres vascsöveken egyelőre a Szent István-körút—Ipoly-utca—Váci-út—Dunapart által határolt épülettömbök 10.000 lakásába jut el a természetes, gyógyhatású melegvíz, amelyet naponta, éjjel-nappal 40.000 lakó használhat. A forróvizet szállító vezeték-hálózatot az úttestek telbontása nélkül, az épületek pincéjén át vezetik el a házakba. A hálózat kiépítését még ez évben megkezdik és a legközelebbi időn belül befejezik. Amint ez megtörtént, a Margit-sziget és a Széchenyi-fürdői források kooperálásával tovább fejlesztik a csőhálózatot és bekapcsolják a természetes forróvízellátásba a Lelhel-téri új élmunkásházakat, valamint a környék több más nagy épületét.

Évente sokezer vagon szén szabadul így fel, amelyet egyre fejlődő iparunk rendelkezésére bocsátanak. A hőforrások természetes melegvizének a lakóházakba, kórházakba vezetése hatalmas anyagi megtakarításokat is jár. A melegvíz ingyen áll rendelkezésre, csupán a vezetékek

építés költsége terheli a fogyasztást.

A Martin-kemencék hűtővize sem vész többé kárba

Csepel modern lakónegyedei és egyes gyárai hasonlóképpen olcsó melegvízhez jutnak a közeljövőben. A Rákosi Mátyás Művek gázgenerátorai, Martin-kemencéi a hűtésből keletkezően óránként 150.000 liter 60—70 fokos vizet folytattak el. Ezt, az eddig veszendőbe ment óriási forróvízmennyiséget, most hasznos célra fordítják. Négy kilométer hosszúságban vezetékhálózat épül, amely a Csepeli Posztógyárat, az Imre-téri és a Béke-téri modern lakónegyedet látja el melegvízzel. Egyedül Csepelen évente 1500 vagon szén megtakarítását jelenti az eddig kárbaveszett forróvíz-mennyiség ilyen célra történő felhasználása.

A Fővárosi Fűtőtechnikai Gazdasági Iroda nagyjelentőségű tevékenysége azonban nem kor-

látozódik egyedül Budapestre. Tervbe vették az ország különböző vidékein található és nagyrészt szintén kihasználatlan hőforrások gazdasági hasznosítását. Karcagon, Szoboszlón, Harkányban, Bakonyvisontán, Debrecenben, Mezőkövesden és más helyeken fakadó hőforrások közlében baromfikeltető-telepeket, primőr kertészeteket létesítenek. A baromfikeltetéshez évente több mint 2 millió liter petróleumot fogyasztottak ezideig. Ez az utolsó cseppig megtakarítható, ha a hőforrások melegénél folytatják a keltetést. Gazdasági szempontból beláthatatlan előnyöket jelent majd, ha a hőforrások melege természeti a primőr cikkeket, amelyeket azután mindenkit megelőzve exportálhatunk külföldre. Az eddigi számítások szerint évente 50—60.000 vagon szénnek megfelelő kalóriaérték hasznosítható a vidéki hőforrások melegével.

Gárdonyi Jenő

Osztályozás

Tárgy

662.6

F

Idő "1951"

Személy

Helyszám

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891